

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4308217906
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4308217906.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v exekučnej veci oprávnenej: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 a 10, pobočka Levice, so sídlom Levice, Ul. sv. Michala 4, IČO: 30 807 484, proti povinnej: R. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX, o vymoženie 575,25 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 16. apríla 2020 č. k. 13Er/1221/2008-15 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. exekúciu vedenú na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13Er/1221/2008 zastavil. Výrokom II. súd nepriznal súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 58 ods. 1, § 57 ods. 2, § 57 ods. 1 písm. b), § 200 ods. 1, § 196, § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, § 148 ods. 1 a 2 Zákona o sociálnom poistení. Súd prvej inštancie uviedol, že Okresný súd Levice dňa 25. 02. 2009 poveril súdneho exekútora JUDr. Alenu Szalayovú, so sídlom v Leviciach, EX 2562/08 vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov na základe exekučného titulu - rozhodnutia vydaného Sociálnou poisťovňou Bratislava, pobočka Levice, č. 700-1310601508-GC04/08 zo dňa 02. 10. 2008. Súdnym exekútor JUDr. Iveta Ailerová, so sídlom Mlynská 3, 934 01 Levice bola dňom 15. 06. 2018 ustanovená za náhradníka súdneho exekútora JUDr. Aleny Szalayovej. Oprávnený dňa 25. 11. 2019 predložil súdu podnet na preskúmanie exekučného titulu z dôvodu, že uplynula 10-ročná prekluzívna lehota. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že exekučný titul - vykonateľné rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Levice č. 700-1310601508-GC04/08 zo dňa 02. 10. 2008 je rozhodnutím, ktoré možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Desiatročná lehota na uskutočnenie výkonu rozhodnutia v zmysle § 148 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. je považovaná za lehotu prekluzívnu, uplynutím ktorej zaniká právo na uskutočnenie výkonu rozhodnutia. Rozhodnutie sa stáva právne neúčinným a nemôže byť ďalej podkladom pre vykonanie exekúcie súdnym exekútorom (exekučným titulom). Na preklúziu práva súd musí prihliadnuť ex offo v každom štádiu konania, a preto prebiehajúcu exekúciu podľa § 58 ods. 1 v spojení s § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku zastavil. Ustanovenie § 200 ods. 1 Exekučného poriadku uvádza, že trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonávaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Vzhľadom k vyššie uvedenému, je zrejmé, že rozhodnutie, ktoré bolo podkladom na vykonanie exekúcie, sa stalo neúčinným, súd preto exekúciu zastavil. Keďže súdny exekútor vo svojom podaní doručenom súdu dňa 05. 12. 2019 uviedol, že si trovy exekúcie neuplatňuje, súd mu náhradu týchto trov nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala oprávnená v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu, že ho považovala za vydané v rozpore so zákonom. Uviedla, že dňa 01. 01. 2020 nadobudol účinnosť zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

ktorý upravuje postup ukončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017 a vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. V čl. II uvedeného zákona bol doplnený zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) o ustanovenie § 233a: Postup ukončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017 a vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 upravuje osobitný zákon (poznámka pod čiarou: zákon 233/2019 Z. z.). Z citovaného ustanovenia § 233a Exekučného poriadku vyplýva, že postup pri ukončení tzv. starých exekúcií bol delegovaný na súdnych exekútorov, ktorí majú v zmysle zákona 233/2019 Z. z. povinnosť vydať Upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ak v exekučnom konaní existujú dôvody na zastavenie ex lege definované v § 2 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. a zároveň nejde o exekúciu, ktorej zastaveniu by bránili skutočnosti určené v § 2 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. a doručiť ho oprávnenému v lehote do 180 dní od nadobudnutia účinnosti zákona, ak sa stará exekúcia zastavuje ku dňu účinnosti zákona, v ostatných prípadoch do 120 od zastavenia starej exekúcie. Súdna exekútorka JUDr. Iveta Ailerová oprávnenej Upovedomenie o zastavení starej exekúcie EX 2562/2008 a výzvu na úhradu paušálnych trov konania doposiaľ nedoručila. Podľa názoru oprávnenej v konaní existujú dôvody na jej zastavenie podľa § 2 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z., ktoré boli v konaní už ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z., hoci súdna exekútorka túto skutočnosť doposiaľ neosvedčila doručením Upovedomenia o zastavení starej exekúcie oprávnenej. Súdnej exekútorke však lehota 180 dní ešte neuplynula. Oprávnená nespochybňuje, že ňou vydaný exekučný titul, rozhodnutie 7001310601508-GC04/08 zo dňa 02. 10. 2008, ktoré sa stalo právoplatným dňa 18. 11. 2008, vymáhaný v exekučnom konaní 13Er/1221/2008, EX 2562/2008 je v súlade s § 148 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. prekludovaný. Lehota desať rokov od nadobudnutia právoplatnosti exekučného titulu, určená na jeho vykonanie, uplynula dňa 18. 11. 2018. Súd exekúciu z dôvodu preklúzie vymáhaného exekučného titulu do 31. 12. 2019 nezastavil, hoci to mohol urobiť kedykoľvek od 19. 11. 2018 do 31. 12. 2019. Exekúcia 13Er/1221/2008, EX 2562/2008 bola podľa právneho názoru oprávnenej zastavená podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. ex lege dňa 01. 01. 2020, t. j. nadobudnutím účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. Súd sa v uznesení 13Er/1221/2008-15 zo dňa 16. 04. 2020 nevysporiadal so skutočnosťou, prečo 16. 04. 2020 rozhodol o zastavení exekúcie začatej pred 01. 04. 2017 a vedenej podľa právnych predpisov účinných do 31. 03. 2017, ak postup ukončenia týchto exekučných konaní podľa § 233a Exekučného poriadku upravuje od 01. 01. 2020 osobitný zákon č. 233/2019 Z. z. Ak došlo k zastaveniu exekúcie 13Er/1221/2008, EX 2562/2008 ex lege dňa 01. 01. 2020, nebolo možné v zmysle právnych predpisov aj podľa skutkového stavu uznesením súdu zastaviť konanie, ktoré už bolo zastavené. Na základe vyššie uvedeného a vzhľadom na nezákonnosť uznesenia 13Er/1221/2008-15 zo dňa 16. 04. 2020 oprávnená navrhla, aby súd po preskúmaní dôvodov uvedených v odvolaní uznesenie 13Er/1221/2008-15 zo dňa 16. 04. 2020 zrušil.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadrila súdna exekútorka, ktorá uviedla, že k predmetnému odvolaniu sa nebude vyjadrovať, nakoľko mala za to, že pokiaľ by toto exekučné konanie zastavila ako starú exekúciu, tak by taktiež boli zo strany oprávnenej podané námietky v tom znení, že mal zastaviť exekučné konanie súd.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len ako „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť.

5. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 19. decembra 2008, kedy bol súdnej exekútorke doručený návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Levice, so sídlom Levice, Ul. sv. Michala 4 z 29. septembra 2008, č. 700-1310601508-GC04 z 2. októbra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. novembra 2008 a vykonateľnosť dňa 18. novembra 2008. Poverením zo dňa 25. februára 2009 súd prvej inštancie poveril súdnu exekútku JUDr. Alenu Szalayovú, so sídlom Levice, P. Jilemnického 1 vykonaním exekúcie, ktoré jej bolo doručené dňa 2. marca 2009. Súdna exekútorka JUDr. Iveta Ailerová, so sídlom Mlynská 3, 934 01 Levice bola dňom 15. júna 2018 ustanovená za náhradníka súdnej exekútky JUDr. Aleny Szalayovej. Oprávnená doručila súdu prvej inštancie dňa 25. novembra 2009 podnet na preskúmanie preklúzie vymáhania a zastavenia exekúcie. Súdna exekútorka dňa 5. decembra 2019 oznámila na základe výzvy prvoinštančného súdu, že o trovách exekúcie nežiada rozhodovať. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

9. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

10. Podľa § 233a zák. č. 233/1995 Z. z. Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len ako „Exekučný poriadok“) v platnom znení postup ukončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017 a vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 upravuje osobitný zákon.

11. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) ZOUNEK stará exekúcia sa týmto zákonom zastavuje, ak uplynula rozhodná doba a nejde o starú exekúciu podľa odseku 2.

12. Podľa § 3 ods. 1 ZOUNEK rozhodnou dobou je doba piatich rokov. Rozhodná doba plynie odo dňa doručenia prvotného poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi (ďalej len „exekútor“), ak § 4 neustanovuje inak; na zmenu exekútora sa neprihliada.

13. Podľa § 5 ods. 1 a 3 ZOUNEK, ak sa stará exekúcia zastavila, exekútor vyhotoví upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorého vzor zverejní Slovenská komora exekútorov po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na svojom webovom sídle v strojovo čitateľnom elektronickom formáte. Upovedomenie o zastavení starej exekúcie zašle exekútor oprávnenému najneskôr do 120 dní od zastavenia starej exekúcie podľa tohto zákona. Ak ide o starú exekúciu, ktorá sa zastavuje ku dňu účinnosti tohto zákona, upovedomenie o zastavení starej exekúcie zašle exekútor oprávnenému do 180 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

14. Zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom prichádza do úvahy len z taxatívne vymedzených dôvodov. Jedným z týchto dôvodov je aj skutočnosť, že neboli splnené procesné podmienky. Na splnenie procesných podmienok prihliada súd kedykoľvek počas konania. Procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku (napr. nedostatok procesnej subjektivity). Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihladne odvolací súd vtedy, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15. Z citovaného ustanovenia § 161 odsek 1 CSP vyplýva pre súd povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú procesné podmienky splnené. Rovnaká povinnosť je uložená aj odvolaciemu súdu, a to aj vtedy, ak nedostatok procesných podmienok nebol výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Ide zároveň o prípad, keď nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2). Na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, môže dokonca odvolací súd vykonať dôkazy aj bez návrhu sporových strán (§ 384 ods. 4). Ak v odvolacích dôvodoch odvolateľ nebude namietat' nedostatok konkrétnej procesnej podmienky, môže odvolací súd ťažko sám odhaliť napríklad existenciu prekážky litispendencie alebo prekážky rozhodutej veci. Na druhej strane môže byť nedostatok procesnej podmienky zjavný, takže odvolací súd môže o ňom rozhodnúť aj bez námietky.

16. Zásada „ne bis in idem“, t. j. nie dva krát o tom istom, je vyjadrením ústavnoprávneho hľadiska princípu právnej istoty, ktorý je integrálnou súčasťou princípu právneho štátu inštitucionalizovanom v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Explicitným vyjadrením zásady „ne bis in idem“ v civilnom, resp. sporovom konaní (CSP) je právny inštitút litispendencie (§ 159 CSP) a inštitút „res iudicata“ (§ 230 CSP). Z povahy exekučného konania je táto zásada aplikovaná do exekučného konania prostredníctvom subsidiárnej aplikácie ustanovení CSP ako generálneho právneho predpisu. Z danej situácie je potom nesporné, že pre dodržanie princípu právneho štátu je dôležité zachovanie aplikácie zásady „ne bis in idem“ aj v rámci exekučného (núteného) konania, ktorá je vyjadrená z jednej strany v aspekte „litispendencie“

priamo v Exekučnom poriadku v § 50 ods. 2 v platnom znení (resp. § 36 ods. 3 v znení platnom do 31. marca 2017) a z druhej strany v aspekte „res iudicata“ subsidiárne v CSP (§ 230). Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať. Len, čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu „ex officio“ konania vo forme uznesenia, proti ktorému je prípustné odvolanie. Z výkladu ust. § 230 CSP vyplýva, že by sa mala prekážka „res iudicata“ vzťahovať len na rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo o veci samej. Ak by mal však súd pristúpiť potom k takémuto výkladu, znamenalo by to, že by sa takouto interpretáciou založila prekážka aplikácie tohto inštitútu v rámci exekučného konania, pretože v aspekte výkladu povahy rozhodnutia vo veci samej (in merito) sa aplikačná prax Najvyššieho súdu prikláňa k názoru, že žiadne rozhodnutie vydané v rámci exekučného konania nemôže mať povahu vo veci samej (in merito), pretože sa nerozhoduje o nároku podľa predpisov hmotného práva, ale len o splnení procesných podmienok na začatie, resp. vedenie núteného výkonu rozhodnutia (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Oboer/22/2018 z 15. októbra 2018, uznesenie sp. zn. 3Oboer/25/2017 zo 14. februára 2018). Ak by teda súd pristúpil k doslovnému výkladu ustanovenia § 230 CSP, založil by tak nežiaduci stav, v ktorom by sa vylúčila aplikácia zásady „ne bis in idem“ v aspekte prekážky „res iudicata“ v rámci exekučného konania, čím by v konečnom dôsledku dochádzalo k porušovaniu princípu právnej istoty a k oslabovaniu princípu právneho štátu.

17. Konanie o nútenom výkone rozhodnutia podľa Exekučného poriadku sa interne diferencuje na dve časti, a to exekučné konanie; ktoré podľa platnej právnej úpravy začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (podľa právnej úpravy Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie) a samotná exekúcia; ktorá začína podľa platnej úpravy dňom doručenia poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi (obdobne platilo aj podľa staršej právnej úpravy Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017). Celý proces núteného výkonu rozhodnutia podľa Exekučného poriadku sa teda vnútorne člení na dve relatívne samostatné konania, ktorých procesný stav zákonom predikovaným spôsobom zakladá ich korelatívnosť.

18. Zastavenie starých exekúcií podľa ustanovení ZoUNEK (§ 2 ods. 1) sa dotýka dvoch veľkých skupín starých exekúcií. Prvá skupina sú staré exekúcie, ktoré sa zastavujú priamo nadobudnutím účinnosti ZoUNEK, t. j. dňa 1. januára 2020. Druhá skupina starých exekúcií sa zastavuje zo zákona, ak po účinnosti ZoUNEK nastanú podmienky uvedené v § 2 ods. 1 ZoUNEK. V prípade prvej skupiny ide o najstaršie exekúcie, ktoré trvajú (§ 3) k nadobudnutiu účinnosti ZoUNEK viac ako päť rokov (t. j. ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoUNEK, teda k 1. januáru 2020 uplynula rozhodná doba piatich rokov plynúca odo dňa doručenia prvotného poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a v posledných 18 mesiacoch - v období od 1. júna 2018 do 31. decembra 2019 - nebol dosiahnutý výťažok spolu aspoň vo výške 15,- eur), ak nejde o výnimky zo zastavenia starých exekúcií (t. j. nejde o absolútnu výnimku podľa § 2 ods. 2 predmetného zákona alebo o relatívnu výnimku, v ktorej sa rozhodná doba piatich rokov predlžuje o 12 mesiacov podľa § 4 predmetného zákona).

19. V prípade kumulácie dôvodov pre zastavenie starej exekúcie podľa ZoUNEK a Exekučného poriadku je potrebné skúmať okamih, kedy nastala okolnosť odôvodňujúca zastavenie starej exekúcie. Po nadobudnutí účinnosti ZoUNEK je teda nutné v každom exekučnom prípade skúmať, či nedošlo k zastaveniu starej exekúcie ex lege na základe ustanovení ZoUNEK, pretože tento zákon je vo vzťahu k Exekučnému poriadku zákonom lex specialis, ak nejde o prípad, kedy je povinným podaný návrh na zastavenie exekúcie.

20. Účinky zastavenia exekúcie v zmysle Exekučného poriadku v príslušnom znení (t. j. § 57) nastávajú až právoplatnosťou uznesenia príslušného súdu, a teda súdne rozhodnutie o zastavení exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku má vo vzťahu k zastaveniu exekúcie konštitutívny charakter. Na druhej strane v intenciách ZoUNEK je konštituovaný zákonný dôvod zastavenia exekúcie priamo zo zákona, a teda k časovému momentu zastavenia exekúcie dochádza naplnením niektorého z dôvodov enumerovaných v predmetnom zákone bez ďalšej potreby duplicitného potvrdenia príslušným súdom. Ak teda aj došlo k naplneniu niektorého z dôvodov na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku v príslušnom znení, avšak príslušný súd ku dňu, v ktorom došlo k zastaveniu exekúcie „ex lege“ v intenciách ZoUNEK nerozhodol o zastavení exekúcie podľa Exekučného poriadku, dňom zastavenia exekúcie „ex lege“, o tejto otázke už nie je oprávnený ďalej rozhodovať, a to z dôvodu prekážky „res iudicata“ za subsidiárnej aplikácii § 230 CSP.

21. Odvolací súd v danej veci skúmal, či neprišlo ku kumulácii dôvodov na zastavenie starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 ZoUNEK a Exekučného poriadku. V predmetnom prípade zistil, že v danej veci rozhodná doba relevantná pre zastavenie starej exekúcie začala plynúť dňa 2. marca 2009, t. j. dňom doručenia poverenia na vykonanie exekúcie súdnej exekútorke. K uplynutiu 5-ročnej rozhodnej doby rozhodujúcej pre zastavenie starej exekúcie „ex lege“ prišlo dňa 2. marca 2014 (5 rokov od doručenia poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi).

22. Vzhľadom na existenciu dvoch dôvodov na zastavenie exekúcie, a to podľa Exekučného poriadku a podľa ZoUNEK, odvolací súd skúmal, ktorý z uvedených dôvodov nastal ako prvý. Odvolací súd zistil, že k dôvodu na zastavenie exekúcie podľa Exekučného poriadku prišlo na základe prekludovania exekučného titulu dňa 18. novembra 2018. K dôvodu zastavenia exekúcie podľa ZoUNEK došlo na základe uplynutia rozhodnej doby účinnosťou ZoUNEK dňa 1. januára 2020, pretože uvedenú vec zároveň nemožno podradiť pod negatívnu enumeráciu prípadov uvedených v § 2 ods. 2 ZoUNEK, ktorý precizuje prípady, kedy sa stará exekúcia nezastavuje a zároveň nedošlo ani k naplneniu relatívnej výnimky v zmysle § 4 ZoUNEK. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje, že ak súd prvej inštancie ku dňu 1. januára 2020 nerozhodol o zastavení exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 57) v príslušnom znení, tak účinnosťou ZoUNEK nastala právna skutočnosť, s ktorou citovaný zákon viaže účinok zastavenia exekúcie „ex lege“, ktorého dôsledkom bolo v predmetnom konaní, že súd prvej inštancie od tohto momentu, t. j. od 1. januára 2020 nebol ďalej oprávnený rozhodovať o zastavení exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to z dôvodu, že k zastaveniu starej exekúcie došlo priamou aplikáciou zákona bez potreby duplicitného deklarovania tejto skutočnosti individuálnym aktom aplikácie práva súdom.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd pristúpil k extenzívnemu výkladu § 230 CSP vo vzťahu k exekučnému konaniu, a to v rozsahu jeho aplikácie na zistený skutkový stav, ktorý vychádzal zo skutočnosti, že síce predmetné exekučné konanie, ktoré sa vedie na súde prvej inštancie doposiaľ nebolo skončené, avšak samotná exekúcia „resp. výkon exekúcie“ bola „ex lege“ v zmysle ZoUNEK zastavená, čo kreovalo stav, kedy bolo potrebné, aby odvolací súd rozšíril aplikáciu ustanovenia § 230 CSP, t. j. prekážku „res iudicata“ aj vo vzťahu k rozhodnutiu vydanom v rámci exekučného konania, ktoré svojou povahou založilo stav, v ktorom súd prvej inštancie ako exekučný súd už nebol oprávnený opätovne rozhodovať o veci, t. j. o zastavení exekúcie, ktorá nastala nezávisle od vôle súdu, t. j. zo zákona. Aplikácia ustanovenia § 230 CSP bola v rámci aplikačnej praxe súdov SR už viac krát potvrdená (m. m. uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 13CoE/696/2016 z 29. marca 2017, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3CoE/354/2016 zo 16. novembra 2016, sp. zn. 3CoE/101/2015 z 27. januára 2016).

24. Primárnou úlohou súdu prvej inštancie bolo v danej veci po nadobudnutí účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (od 01. 01. 2020) skúmať možnosť zastavenia exekúcie podľa uvedenej právnej úpravy, pričom túto povinnosť súd prvej inštancie opomenul. Keďže v danej veci boli splnené podmienky na aplikáciu citovaného zákona, k zastaveniu tejto starej exekúcie prišlo priamo zo zákona, a to dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t. j. 01. 01. 2020, pretože k tomuto dátumu uplynula 5-ročná rozhodná doba, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nemal splnené procesné podmienky na vydanie napadnutého uznesenia. Inak povedané, k vydaniu napadnutého uznesenia súdom prvej inštancie ani nemalo prísť, pretože súd prvej inštancie v podstate duplicitne zastavoval exekúciu v čase, kedy bola exekúcia už zastavená zo zákona.

25. Odvolací súd, sumarizujúc vyššie uvedené, konštatuje, že k samotnému zastaveniu predmetnej exekúcie došlo zo zákona v intenciách ZoUNEK dňa 1. januára 2020. Ak teda došlo k zastaveniu exekúcie, založila sa v predmetnom konaní povinnosť súdnej exekútorke ďalej konať v zmysle § 5 a nasl. ZoUNEK. V prípade, že súdna exekútorka túto svoju povinnosť opomenie, je zo zákona delegovaný v predmetnej veci ďalej konať súd prvej inštancie v zmysle § 8 ods. 2 ZoUNEK.

26. Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil bez potreby vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).